

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola Volary, okres Prachatice

5. května 2, 384 51 Volary

Identifikátor školy: 600 063 241

Termín konání orientační inspekce: 2. – 5. dubna 2002

Čj.	075 72/02-4013
Signatura	og5kv101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola ve Volarech zahájila ve školním roce 2001/2002 jedenáctý rok samostatné působnosti (dříve zde byla pobočka ZUŠ Prachatice). Poslední změnou v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení bylo Rozhodnutí Školského úřadu Prachatice č.j. 149/200, kterým byla škola s účinností od 1. 1. 2000 zařazena do sítě škol jako příspěvková organizace s právní subjektivitou. Odloučené pracoviště, pobočka školy, je v Lenoře, adresa 384 42 Lenora 86. Stanovená kapacita školy je 225 žáků.

Zřizovatelem je město Volary, které škole v příhraničním šumavském regionu vytváří velmi dobré podmínky pro postupné zkvalitňování jejího materiálního zázemí. Pedagogičtí pracovníci, žáci a soubory školy se významným způsobem podílejí na rozvíjení aktivit v rámci Euroregionu, na vytváření atmosféry spolupráce a důvěry především v oblasti Bavorska.

OBOROVÁ STRUKTURA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

V souladu s výše uvedeným Rozhodnutím Školského úřadu Prachatice jsou ve škole zřízeny studijní obory hudební a výtvarný.

Dle Přílohy k výkazu o základní umělecké škole podle stavu k 15. 10. 2001 jsou v hudebním oboru vyučovány tyto předměty: hra na klavír (21 žáků), hra na elektronické klávesové nástroje (19 žáků), hra na dechové nástroje (zobcovou flétnu, klarinet, trubku, tenor - 49 žáků), sborový zpěv (50 žáků). V souladu s učebními plány jsou součástí výuky předměty hudební nauka a hra v orchestru.

Ve výtvarném oboru je výuka v návaznosti na schválené učební dokumenty zaměřena na plošnou, prostorovou a objektovou tvorbu, která zahrnuje především kresbu, malbu, grafiku včetně nově zařazené počítačové grafiky, modelování a keramiku, práci v materiálech. Doplněním výtvarného vzdělávání jsou kapitoly z výtvarné kultury.

Výuka probíhá v přípravném studiu (13 žáků), v I. a ve II. stupni základního studia (194 a 12 žáků), v rozšířeném studiu (celkem 14 žáků).

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hudební nauka

Výběr obsahu učiva odpovídá požadavkům osnov na rozvíjení hudebních znalostí a specifických hudebních dovedností a schopností žáků. Pro plánované činnosti měly učitelky ve sledovaných hodinách připravit řadu vlastních učebních pomůcek. Účelně byly využívány hudební nástroje a vybavení třídy (toto zejména v pobočce Lenora).

Předmět vyučují vysokoškolsky vzdělané učitelky s pedagogickou způsobilostí pro základní školu a s odbornou způsobilostí pro předměty hudební výchova, sborový zpěv, která plně odpovídá i pro předmět hudební nauka v ZUŠ. Výhodou je odborné metodické zázemí učitelek, rozvíjené, zvláště v jednom případě, různými formami dalšího vzdělávání. Další vyučující vede školní pěvecký sbor. Výukové prostory jsou pro skupinovou výuku předmětu dostatečné. V Lenoře (učebna druhého ročníku základní školy) byla k pohybovým činnostem využita volná zadní část třídy i chodba školy. Podmínky pro dodržování psychohygienických zásad výuky jsou v plné míře zajištěny. Základní učební pomůcky jsou k dispozici. Ve volarské učebně dosud chybí větší notová tabule a některé drobnější učební pomůcky (např. magnetické tabulky, soubory orffovských nástrojů). K dispozici je naopak PC, jehož postupné využívání

pro hudební výuku je jedním ze záměrů ředitele školy. Učebna základní školy v Lenoře je dostatečně vybavena i pro hudební výchovu (nauku). Prostředí školy a učeben podtrhuje esteticko-výchovný záměr výuky.

Výuka předmětu je organizována v ročníkově smíšených skupinách. Využívání připravených pomůcek (kartičky, pracovní listy) přispělo k její efektivitě. Procvičování látky směřovalo k vytváření systému základních znalostí, dobře byl zařazen prvek práce s chybou. Hudební činnosti byly omezeny na úvodní rytmizování s rozlišením metra a vlastního rytmu při zpěvu písně. Při řešení úkolů žáci dobře a se zájmem spolupracovali, byli aktivní. Rozvíjení pozitivních vztahů ve vzájemné interakci bylo dalším pozitivem této jinak tradičně pojaté výuky.

Z hlediska všech sledovaných hledisek kvality výuky byla ojediněle efektivní práce se žáky sledována v pobočce Lenora. Byla charakterizována promyšlenou a bohatou strukturou, rozmanitostí užitých forem a metod, mezi kterými nechyběly ani pohybové činnosti, prvky dramatické výchovy, rozvíjení hudební představitosti, improvizace, zpěv a poslech hudby. Procvičování znalostí bylo důsledně propojeno s hudebními činnostmi. Účelně byly zařazovány hudební nástroje a další pomůcky, výuka probíhala ve všech částech třídy, využita byla i chodba školy se schody. Důraz byl kladen na aktivní prožitek žáků, kteří byli cele vtaženi do procesu výuky. Mimořádná schopnost učitelky žáky motivovat, verbálně, hudebními i dalšími prostředky s nimi komunikovat, vytvářela ojedinělou atmosféru výuky, která svým celkovým pojetím představuje žádoucí pozitivní posun její celkové kvality.

Úroveň výuky v pobočce ZUŠ byla příkladná, celkově je výuka hodnocena jako velmi dobrá.

Hra na klavír

Učivo žáků je plánováno na celý školní rok. Učitelky vycházejí z požadavků učebních osnov a z individuálních schopností žáků, předepsané složky klavírní hry zařazují.

Výuka byla sledována u dvou vyučujících, které mají odpovídající pedagogickou způsobilost. Obě vystudovaly pedagogickou fakultu (specializace s hudební výchovou). Jejich četné zkušenosti s nástrojovou výukou v ZUŠ a další vzdělávání v oboru zajišťují potřebnou úroveň a kvalitu výuky. Učebny jsou účelně vybaveny udržovanými nástroji (křídla, pianino) a klavírní literaturou. Prostředí tříd je celkovým uspořádáním, výzdobou především žakovskými výtvarnými pracemi, pro výuku esteticky podnětné.

Od počátků hry na klavír byla patrná snaha učitelek vytvářet u žáků správné základní nástrojové návyky. U začínajícího žáka (po jeho přechodu od jiného učitele) se dosud nepodařilo upevnit hru v legatu, nebyla zvládnuta nezávislost rukou. Žáci jsou vedeni ke správnému vnímání metra a chápání rytmického členění skladeb, k dynamickému rozlišení poznaných druhů úhozu. Mimořádně talentovaný žák 5. ročníku I. stupně studia, oceněný v krajském kole celostátní soutěže žáků ZUŠ, byl motivován k pocitu volnosti a odvahy při ovládní hracího aparátu. Příkladně bylo prohlubováno jeho rytmické cítění, smysl pro určení tempa podle charakteru hraných skladeb. Pečlivě vybraný a často objevený repertoár umožňoval rozvoj žáka (poznávání skladeb autorů různých stylů a žánrů). Cíleně byl prováděn harmonický i formální rozbor nově zadávaných skladeb, žák byl seznamován se stavbou melodické linie a s frázováním.

Ve sledované výuce přispívaly k motivaci žáků dílčí vzorové ukázky hry učitelkami. Při výuce staršího žáka byl zařazen také poslech nahrávky studované skladby se sledováním notového zápisu. Nové úkoly a obtížnější místa ve skladbách procvičovaly učitelky se žáky důsledně

v hodině. Vedly je ke správným postupům při samostatné domácí přípravě.

Žáci byli na vyučování velmi dobře připraveni. Učitelky svojí vřelostí a kultivovaností projevu vytvářely žákům příznivé pracovní klima. Průběžná motivace i otevřená věcná komunikace přispívaly k tvůrčí atmosféře sledovaných hodin.

Výuka hry na klavír měla velmi dobrou úroveň.

Hra na elektronické klávesové nástroje

Plánování učiva sleduje průběžný rozvoj žáka jak po stránce technické, tak přednesové. Dbáno je rovněž na doprovodnou funkci nástroje a jeho uplatnění v orchestru a pěveckých souborech školy.

Výuka předmětu byla sledována u tří vyučujících. Dvě učitelky mají odpovídající odbornou i pedagogickou způsobilost. Jeden učitel, který nemá požadovanou kvalifikaci, je praktickým hráčem. Vyučování probíhalo ve velmi dobře vybavených třídách s odpovídajícím nástrojovým i notovým vybavením, v esteticky působivém prostředí.

Výuka byla vyučujícími pečlivě připravena. Především byly dobře vybrány technické i přednesové skladby s ohledem na individuální schopnosti žáků. Technické složky hry nebyly procvičovány také na klavíru, využíván byl pouze elektronický klávesový nástroj. Ne vždy byla věnována dostatečná péče správnému prstokladu. Učitelé dbali na upevňování rytmického cítění žáků. Průběžně zařazovali reprodukování rytmu ozvučnými dřívky, následně hru s doprovodnou rytmickou složkou nástroje. Žáci byli vedeni k samostatnosti především při ovládání a programování keyboardu (ve škole je k dispozici velmi kvalitní typ Yamaha PSR 1000). Aktivní účast dvou spolužáků v dvou po sobě následujících hodinách umožňovala učitelce zařazovat hru na dva keybords. Dílčí vzorové ukázky hry učiteli byli pro žáky motivující.

Žáci byli na vyučování velmi dobře připraveni. Přátelský i věcný vzájemný dialog a častá pochvala žáků vyučujícími vytvářely pozitivní atmosféru výuky.

Výuka hry na elektronické klávesové nástroje má velmi dobrou úroveň.

Hra na dechové nástroje - zobcovou flétnu, klarinet, trubku

Základní obsahový rámec požadavků osnov byl plánováním látky dodržen. Plánovaná látka v třídních knihách na celý školní rok v zásadě odpovídá stanoveným ročníkovým cílům. Není však rozčleněna na kratší úseky (např. pololetí), neodráží specifika žákova vývoje během školního roku. Příprava vyučujících směřuje k rozvíjení nástrojových dovedností žáků s cílem jejich dalšího praktického uplatnění, a to zejména v dechovém orchestru školy. Bylo zaznamenáno začlenění nověji získaných notových materiálů, ve fázi plánování a přípravy však celkově převládá navykly rutinní přístup.

Odchodem jediného kvalifikovaného učitele pro dechové nástroje k prosinci loňského roku došlo opět ke snížení úrovně personálních podmínek pro výuku tohoto ve škole již rozšířeného oboru. Z interních učitelů zůstává jediný a nadále nekvalifikovaný učitel pro hru na trubku a zobcovou flétnu. Pro udržení počtu žáků bylo nezbytné navýšit jeho úvazek. Dočasným řešením je výpomoc učitelky základní školy bez odborného hudebního vzdělání při výuce hry na klarinet, která na tento nástroj a saxofon hraje a je dlouholetou členkou dechového orchestru. Pomáhá rovněž při vedení zkoušek a organizaci jeho činnosti. Výše zmíněný interní učitel zde angažován není, což je v daných podmínkách velmi neobvyklé.

Učebny pro dechové nástroje jsou prostorově zcela vyhovující. Chybí dořešení akustických podmínek učeben, na prvním místě zkušebny dechového orchestru. Učebny jsou vybaveny

dalšími nástroji (klavír, keyboard). Základní notové materiály a případně i školní nástroje jsou žákům k dispozici. Doplnění notového archivu o další originální tituly je žádoucí.

Výuka hry na zobcové flétny (sopránovou a nověji zde i altovou) probíhá v souladu s učebními plány individuálně a také jako skupinová výuka dvou až tří žáků. Práce ve skupině má však spíše individuální charakter se střídáním žáků, kooperativní prvky zaznamenány nebyly. Učitel zajišťuje osvojování základních dechových, hmatových návyků a potřebné čtení notového zápisu s předepsaným rytmickým členěním. Absence hlubšího odborného zázemí učitele je zřejmá. Výrazněji se projevila při realizaci náročnějších skladeb barokní literatury na altovou flétnu (rytmus, tempa, melodické ozdoby). Základní užívanou metodou výuky je přehrávání not s krátkým komentářem vztahujícím se zpravidla k notovému zápisu. Málo je pracováno s hudebním výrazem. Učitel téměř nepoužil hudební nástroj, a to ani pro seznámení žáka s novou písní, skladbou. Kladem je, že žáci se takto s novou látkou v hodině seznámí, učitel se alespoň verbálně snaží, aby žáci zadaný úkol pochopili a byli schopni jej dále samostatně doma procvičovat.

Na současnou vyučující hry na klarinet, učitelku základní školy dočasně vypomáhající škole po odchodu učitele, nelze klást vyšší odborné požadavky. Vlastní hrou na nástroj získala určité zkušenosti, které jí umožňují korigovat hru žáků z hlediska základních nástrojových návyků, sledovat správné čtení notového zápisu a předkládat další novou látku k nacvičení doma.

Ve výuce hry na trubku se jako její pozitivum promítá pedagogická praxe učitele, během které si částečně osvojil základními postupy a požadavky na vývoj nátisku s nutným odlehčováním tlaku na rty, tvoření kultivovaného tónu a rozvoj nástrojového rozsahu. Zde byly sledovány celkově dobré průběžné výsledky práce se žákem umožňující jeho další rozvoj. Odlehčování nátisku však nebylo prováděno zcela dostatečně, s využitím systematicky uspořádaného materiálu. Přehráváním uložených a dalších cvičení a přednesové skladby bez dostatečné retní relaxace docházelo k únavě žáka. Ani zde učitel nepoužil nástroje. Výuka tím ztrácí jednu z významných složek a motivačních prvků. Průběžné a závěrečné zhodnocení výkonu žáka postrádá odborněji formulované podněty. Ani v třídní knize nebyly žádné známky nebo slovní hodnotící poznámky. Výhodou je, že žáci jsou začleňováni do dechového orchestru, který zde představuje výraznou motivaci pro hru na dechový nástroj (zařazován je rozmanitý a pro žáky atraktivní repertoár). Další vývoj žáka je podpořen hrou v orchestru mj. i pod vlivem starších zkušenějších hráčů, mezi nimi i studentů konzervatoře. Vlastní výuka probíhá v nestresující atmosféře, žáci projevují o hru na dechové nástroje aktivní zájem.

Výuka hry na dechové nástroje má částečně pouze vyhovující, celkově průměrnou úroveň.

Sborový zpěv

Výuka sborového zpěvu je ve škole rozčleněna do tří sborů – nejmladší žáci (1. – 4. ročník I. stupně základního studia) jsou zařazeni do pěveckého sboru „Poupátka“, žáci 5. – 7. ročníku I. stupně a žáci II. stupně studia navštěvují hlavní sbor „Poupata“, žáci II. stupně studia a starší bývalí žáci ZUŠ tvoří „Komorní sbor“. Tematické plány učiva pro jednotlivé sbory zohledňují věk žáků, jejich hlasové dispozice a pěvecké dovednosti, respektují požadavky učebních osnov.

Předmět vyučuje odborně a pedagogicky způsobilá učitelka s mnohaletými zkušenostmi, což se pozitivně promítá do metod a forem sborové práce se žáky různých věkových kategorií. Kvalifikovaně zajištěná korepetice přispívá k celkové kvalitě výuky. Pro výuku sborového zpěvu je využívána větší učebna, která slouží také pro hudební nauku i pro individuální nástrojovou výuku. Je vybavena klavírem i elektronickým klávesovým nástrojem, tabulemi klasickými i magnetickými, malým počtem vybraných nástrojů z orffovského instrumentáře. Dostatečné množství literatury pro sborový zpěv je k dispozici. Třída je vkusně zařízena

i pěkně vyzdobena, její prostředí je pro výuku esteticky podnětné. V průběhu výuky bylo dbáno na dodržování přestávky a pitného režimu.

Ve sledovaných hodinách výuky nejmenších žáků (ve sboru Poupátka, který vznikl v únoru roku 2000) kladla učitelka důraz na správné dýchání. V logicky navazujícím sledu byly střídány činnosti zaměřené na opakování písní a na upevňování pěveckých dovedností – držení těla, postavení mluvidel, uvolnění brady, rezonance, měkké nasazení tónu, artikulace, čistá intonace. Vhodně byla zařazována hlasová cvičení s transpozicí na zvětšení hlasového rozsahu a na podporu hlavového znění hlasu. Využívány byly také orffovské nástroje při doprovodu vybraných písní a pro upevňování rytmického citění. Žáci zpívají převážně v jednohlase, dařil se i polyfonní dvou a tříhlas. Střídání činností v hodině, dokonalá spolupráce sbormistryně s korepetitorkou a prožitok žáků vytvářely pocit radosti a činorodého naplnění. Častá pochvala žáků učitelkou a vstřícná komunikace přispívaly k přátelské atmosféře v hodině.

Výsledky práce hlavního sboru (Poupata) byly sledovány z videozáznamu vánočního a jarního koncertu. Sbor se zde představil žánrově pestrým výběrem skladeb zpívaných v jazyce autorů a' capella i s doprovodem klavíru či keyboardu. Využívání jsou také zpěváci – sólisté. Vystoupení sboru se vyznačovala hlasovou kultivovaností, zřetelnou výslovností a čistou intonací. V některých písních bylo voleno příliš pomalé tempo, které neodpovídalo celkovému charakteru skladby. Sbor se představuje v různých městech jihočeského i západočeského regionu, je častým hostem koncertů ve městech bavorského SRN (může se pochlubit záznamem na CD z koncertů), vyměňuje si zkušenosti s dalšími dětskými pěveckými sbory. Klade si takové umělecké cíle, které jsou plně v souladu s jeho dosahovanou interpretační úrovní.

Výuka sborového zpěvu má velmi dobrou úroveň.

Výtvarný obor - plošná a prostorová tvorba, práce s materiály, počítačová grafika

Obsah a celkové zaměření výuky odpovídá učebním osnovám pro výtvarné obory základních uměleckých škol schváleným MŠMT s platností od 1. 9. 2000. Výuka vychází z rámcového tematického plánu na školní rok 2001/2002 zpracovaného s členěním na jednotlivé měsíce pro základní studium a rozšířené vyučování v ateliéru plošné tvorby (základní techniky jsou kresba, malba, grafika), v ateliéru prostorové tvorby (sochařství a keramiky). Součástí plánu je obor fotografie včetně využití počítačové grafiky. Určujícím koncepčním záměrem výuky je důsledné respektování osobnosti žáka, jeho věkových, talentových a zájmových předpokladů.

Výuka je zabezpečena dvěma výtvarnými pedagogy s vysokoškolským vzděláním získaným na pedagogických fakultách. V případě mladého učitele se jedná o absolvování studia se specifickým zaměřením pro výtvarné obory základních uměleckých škol. Oba učitelé jsou aktivními výtvarnými umělci, přičemž mladý pedagog se začíná jako profesionální výtvarník úspěšně prezentovat i ve sféře současného výtvarného umění. Personální podmínky tak zajišťují vysokou odbornost a žádoucí kontinuitu práce.

Významným kvalitativním pokrokem výtvarného oboru bylo převzetí bývalých prostor městské knihovny, která sídlila dříve v budově školy. Škola tak získala dva světlé a prostorné vzájemně propojené ateliéry s menší místností mezi nimi sloužící pro práci s počítačem a případnou relaxaci žáků. Vybavení výtvarného oboru umožňuje práci všemi výše uvedenými výtvarnými technikami. Učebny a celý interiér budovy školy jsou ozvláštněny estetickým citěním a výtvarnými pracemi žáků. Už samo prostředí školy je esteticky podnětné.

Organizace výuky ve svém základním rámci odpovídá stanoveným učebním plánům. Charakteristickým rysem práce s mladšími žáky je podpora přirozeného a plynulého vývoje

výtvarného cítění a dovedností žáka s plným respektováním jeho individuality. Učitelé podněcují žáky vhodnou motivací, poskytují jim jasné vysvětlení pracovního postupu a názorný příklad. Se žáky konzultují jejich vlastní nápady a náměty, nabízejí různé možnosti, diskutují nad zpracovaným návrhem. Výuku tak doprovází proces intuitivního osvojování výtvarného jazyka s postupným uvědomováním si výtvarných představ ve spojení s jednotlivými technikami. Zařazována je i práce dle modelu. Starší žáci jsou vedeni k větší přesnosti a sebekritičnosti při zpracování námětů. Otevřený charakter práce ve výtvarném atelieru se projevil mj. v situaci, ve které matka portrétovala svoji dceru při její práci s přírodninami. Jednotlivým žákům byl k dispozici počítač s programem pro počítačovou grafiku.

Na každém žákovi bylo možné pozorovat motivačně podložené zaujetí pro práci probíhající v naprosto klidných a svobodných podmínkách. Komunikace pedagogů se žáky byla založena na vzájemné důvěře, respektování jejich názoru, případně i momentálního zájmu. Veškeré podmínky a příznivá atmosféra tvořivé práce poskytují téměř optimální možnosti rozvoje dětského výtvarného projevu a specifického talentu žáků.

Podmínky a úroveň výuky ve výtvarném oboru byly hodnoceny jako vynikající.

Hodnocení kvality vzdělávání

Úroveň vzdělávání ve výtvarném oboru byla díky výše popsaným podmínkám a odborné úrovni pedagogů hodnocena jako vynikající. V hudebním oboru byla, s výjimkou dechového oddělení, zaznamenána výrazná převaha kladů v předmětech hudební nauka, hra na klavír a elektronické klávesové nástroje. I zde se projevil přínos výrazné osobnosti učitelky zejména v mimořádném metodickém pojetí výuky hudební nauky. Výraznými pozitivy školy jsou její pěvecký sbor a dechový orchestr. Vlastní výuka v dechovém oddělení nyní opět postrádá kvalifikovaného pedagoga.

Vzdělávání v hudebním a ve výtvarném oboru mělo celkově velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Realizace koncepčních záměrů ředitele se v největší míře pozitivně promítla v oblasti zlepšování materiálních podmínek školy. Zásadní kvalitativní změnou v posledním období bylo zřízení dvou vzájemně propojených výtvarných atelierů v patře budovy (dříve prostory městské knihovny). V souladu s dobovými trendy byly instalovány dva PC pro potřeby výuky, z toho jeden ve výtvarném a jeden v hudebním oboru. Trvalou prioritou je dořešení personálního zajištění výuky v hudebním oboru. Pro školní rok 2001 - 2002 byl zpracován Roční pracovní plán. Rámcově postihuje hlavní záměry, kontrolní činnost, měsíční rozvržení pedagogických rad, koncertů a výstav. Zmíněn je i protidrogový program z hlediska vytváření hodnotových orientací žáků. Zabezpečení hlavních záměrů postihuje plánované úkoly jen v obecnější rovině.

Ve škole jsou vyučovány obory v souladu s již citovaným rozhodnutím o zařazení do sítě škol (viz úvodní část zprávy). Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu MŠMT pro základní umělecké školy - pro hudební obor pod č.j. 18. 418/95-25 s účinností od 1. září 1995, pro výtvarný obor pod č.j. 15 865/2000-22 s platností od 1. 9. 2000.

V daných podmínkách malé školy je organizování její činnosti zajištěno plně funkčním způsobem. Ředitel má na 0,5 úvazku ekonomickou pracovníci, na 0,7 úvazku uklízečku. Učitel hudebního oboru je pověřen správou kabinetu učebních pomůcek. V pobočce Lenora vyučuje v základní škole (1 učebnu využívá ZUŠ pro svoji pobočku) učitelka, která má v ZUŠ částečný úvazek, tím je zabezpečen i přímý kontakt s činností pobočky.

Od počátku roku 2000 byl projednán a pedagogickou radou schválen Vnitřní řád školy pro

žáky. Je prezentován jako otevřený dokument, součástí jsou i základní práva žáků, např. právo na informace. Další části dokumentu dostatečně podrobně upravují zásady spojené s docházkou do ZUŠ. Pedagogické rady jako poradní orgán ředitele jsou v průběhu školního roku svolávány v dostatečném počtu a zajišťují požadované projednávání pedagogických, organizačních a dalších stránek činnosti školy, v neposlední řadě jsou příležitostí k předávání a vzájemné výměně aktuálních informací. Kromě termínů porad jsou běžnou denní praxí osobní kontakty všech pracovníků školy. Také žáci a rodiče mají zajištěn dostatečný přístup k potřebným informacím. Zájem rodiny o spolupráci se školou je otevřeně vítán. Rodiče žáků účinně pomáhají při zajišťování veřejných vystoupení, účastní se zájezdů. Veřejné aktivity školy jsou vzhledem k daným personálním podmínkám mimořádné - nejčastěji vystupují dechový orchestr a pěvecký sbor školy. Ředitel školy pomáhá při organizačním zajišťování akcí souborů. Na základě dobrých vztahů školy, rodičů a veřejnosti jsou získávány sponzorské dary. Trvale jsou udržovány kontakty s bavorskými školami a kulturními institucemi pořádáním hudebních vystoupení a výstav výtvarných prací žáků i pedagogů. Škola prezentuje svoji činnost v okresní kabelové televizi.

Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2000/2001, byla zpracována v rámci platného obecně závazného právního předpisu. Opomenut byl pouze přehled učebních plánů. Vlastní činnost školy je uvedena s velmi dobrou vypovídací hodnotou. Údaje o výsledcích vzdělávání jsou součástí několika částí zprávy, nikoli jako její samostatná část. Organizace vyučování celkově odpovídá obecně závazným právním předpisům, m.j. vyhláše MŠMT o základních uměleckých školách.

V oblasti vedení a motivování pracovníků byl nadále zaznamenán jeden výrazně pozitivně působící moment, a to vytváření pozitivních vzájemných vztahů a dobrá spolupráce všech, tedy i externích pracovníků. Příznivá vnitřní atmosféra školy usnadňuje a případně vůbec umožňuje řešení některých nesnadných, zejména personálních problémů školy.

Hudební obor může v současném rozsahu pracovat jen díky zájmu, iniciativě a velmi dobré snaze vyučujících základních škol, které mají odbornou způsobilost pro hudební výchovu. Díky nim je zajištěna výuka hudební nauky, hry na klávesové nástroje, sborový zpěv a četné interní a veřejné aktivity, kterých se zúčastňují ještě vedle povinností v základní škole. Mimořádný zájem učitelky základní školy v Lenoře o vzdělávání v hudební oblasti je jedním z předpokladů jejích příkladných pedagogických výsledků v ZUŠ v předmětech hudební nauka a hra na klavír. Další učitelka ZŠ s nehudební specializací, ale dlouholetá členka dechového orchestru, vypomáhá škole při zajišťování činnosti orchestru a dočasně i při výuce hry na klarinet - odchod jediného kvalifikovaného učitele dechového oddělení z osobních důvodů v I. pololetí školního roku situaci v hudebním oboru nemálo zkomplikoval. Nekvalifikovaný učitel dechového oddělení s již víceletou praxí při vedení orchestru angažován není, nevykázal ani reálné snahy o získání potřebné kvalifikace a celkově pouze malý vývoj vzhledem k potřebné vyšší odborné úrovni pedagogické práce. Naopak mimořádně příznivý je personální stav ve výtvarném oboru - dva vysokoškolsky vzdělaní učitelé, oba aktivní výtvarníci, z nichž zejména mladý pedagog vykazuje jako profesionální výtvarník četné úspěšné aktivity doma a také již v zahraničí. Daný stav vytváří podmínky dalšího vzestupu úrovně práce ve výtvarném oboru. Přínosem i pro školu jsou již dlouhodobě získávané osobní kontakty.

Finanční situace školy umožňuje účinným způsobem motivačně pracovníky školy stimulovat. V souladu se zásadami pro přidělování nenárokových složek platu jsou využívány přiznané částky osobního ohodnocení a mimořádné odměny. Kritéria pro jejich přidělování jsou stanovena a pracovníkům jsou známa. Při hodnocení práce školy i jednotlivých pracovníků ředitel preferuje všechny kladné a úspěšné stránky jejich činnosti. Učitelé při hodnocení úrovně práce školy, veřejné činnosti spolupracují, společně jednotlivé akce hodnotí.

Kontrola procesu vzdělávání probíhá na základě rozvrhu hospitační činnosti ředitele, častější je časově kratší sledování práce učitelů v hodinách. Při hodnocení jsou výrazněji preferovány pedagogické zásady, účinná vzájemná komunikace učitel - žák, příznivá pracovní atmosféra. Výuka v hudebním oboru je sledována, rámcově je kvalita práce v hudebních předmětech postižena správně. Hodnocení probíhá zpravidla bezprostředně po vyučování. Případné nedostatky jsou řešeny individuálně, obecnější závěry jsou sděleny na pedagogických radách. Při celkovém hodnocení ředitel zohledňuje reálné možnosti jednotlivých učitelů. O kontrolách pedagogické dokumentace jsou záznamy v zápisech z pedagogických rad. Součástí kontroly dosahovaných výsledků vzdělávání je pololetní a závěrečná klasifikace žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ve škole probíhá postupné další zkvalitňování podmínek vzdělávání, v posledním období výrazně zejména ve výtvarném oboru. I přes odchod kvalifikovaného učitele dechového oddělení hudebního oboru jsou v rámci místního specifika (příhraniční oblast) udržovány optimálně možné personální podmínky vzdělávání v hudebním oboru. Negativní výjimkou je dlouholetá působnost nekvalifikovaného učitele. K výrazným kladům nadále patří systém vedení a motivování pracovníků, výrazně pozitivně laděná atmosféra školy. Kontrolní činnost je z hlediska požadovaných funkcí zajištěna. Při hodnocení podmínek vzdělávání byly zaznamenány pouze jednotlivé drobnější nebo formální nedostatky.

Podmínky vzdělávání jsou celkově na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Hodnocené období - rok 2001

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Závazné ukazatele NIV na rok 2001 byly stanoveny referátem školství Okresního úřadu Prachatic. Z tohoto rozpočtu bylo na mzdy určeno 64 %, na dohody o pracovní činnosti a provedení práce 13 % a na odvody (zdravotní a sociální pojištění, FKSP) 23 %. Prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu byly beze zbytku vyčerpány.

V roce 2001 Základní umělecká škola Volary vykazovala v účetnictví kladný hospodářský výsledek.

V roce 2001 byl podíl dotace ze státního rozpočtu 60 % z celkových neinvestičních nákladů základní umělecké školy.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Základní umělecká škola zajišťuje svoji činnost pracovníky jak v hlavním pracovním poměru, tak i sjednáním dohod o pracovní činnosti a provedení práce.

Kontrolou osobních spisů pracovníků bylo zjištěno jejich správné zařazení do platových tříd a stupňů podle nařízení vlády č. 251/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací, ve znění pozdějších předpisů. Jeden pedagogický pracovník nesplňuje podmínku odborné a pedagogické způsobilosti. Vzhledem k vykonávanému zaměstnání je zařazen do platové třídy podle katalogu prací a v souladu s příslušným paragrafem výše uvedeného nařízení vlády na dobu určitou. Zápočet praxe u všech pracovníků je proveden z osobního dotazníku. Drobné nedostatky ve vyplňování byly

ihned odstraněny. Závady nebyly zjištěny. Platové výměry jsou vydávány včas a mají všechny náležitosti.

Vnitřní platový předpis je zpracován a škola se jím řídí. Výše osobních příplatků a odměn odpovídá stanoveným kritériím pro jejich přiznání a finančním možnostem školy.

Dohody o pracovní činnosti a dohody o provedení práce jsou uzavírány podle § 236 a 237 zákoníku práce. Finanční prostředky použité na jejich úhradu jsou čerpány ze státního rozpočtu a jejich použití je ve výkazu Škol P 1-04 řádně uvedeno.

Podle výkazu Škol P 1-04 byla nenároková složka platu rozdělena v poměru 84 % osobních příplatků a 16 % odměn.

Další plat byl vyplacen v řádném termínu a v odpovídající výši. Splnění podmínky nároku na jeho výplatu bylo u všech zaměstnanců zkontrolováno. Nebyly zjištěny závady.

Čerpání mzdových prostředků za rok 2001 je v souladu s účetní evidencí.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Základní umělecké škole Volary nebyly v roce 2001 přiděleny finanční prostředky na ostatní neinvestiční výdaje.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

Základní umělecké škole Volary nebyly v roce 2001 přiděleny účelové prostředky.

Základní umělecká škola Volary provedla zúčtování prostředků státního rozpočtu prostřednictvím Městského úřadu Volary.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

Základní umělecká škola Volary v roce 2001 nečerpala investiční prostředky státního rozpočtu.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Základní umělecká škola Volary hospodaří s prostředky státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí účelně a hospodárně.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

V účtovém rozvrhu, a tudíž i v účetnictví, jsou analyticky rozděleny podle zdrojů financování pouze výnosy, nikoli náklady. Pouze ve výkazu Škol P 1-04, který byl sestaven k 31. 12. 2001, bylo správně rozděleno čerpání mzdových prostředků ze státního rozpočtu a mzdových prostředků z příspěvku obce na činnost školy.

Výsledky školy v soutěžích

Ve školním roce 2000/2001 získal dechový orchestr ZUŠ Volary v kategorii do 16 let a do 25 členů 1. místo v krajském kole a 3. místo v ústředním kole - jedná se o mimořádný úspěch školy. Orchestr získal ocenění na tradiční přehlídce dechových orchestrů ve Vysokém Mýtě.

Významným a celkově i mimořádným úspěchem letošní soutěže je 2. místo v oblastním kole ve hře na klavír. Pěvecký sbor získal na přehlídce dětských pěveckých sborů v Písku umístění ve stříbrném pásnu.

Uvedené úspěchy jsou v kontextu práce a podmínek ZUŠ Volary hodnoceny jako vynikající.

Výsledky školy v přijetí žáků k dalšímu studiu

Ve školním roce 1998/1999 byli dva žáci přijati ke studiu v konzervatoři, čtyři žákyně výtvarného oboru vykonaly talentové zkoušky na SPgŠ v Prachaticích, dvě byly přijaty ke studiu oboru výtvarná výchova na pedagogickou fakultu JU v Č. Budějovicích. Ve školním roce 1999/2000 bylo pět žáků výtvarného oboru úspěšně připraveno k talentovým zkouškám - SPgŠ, střední výtvarné školy (Písek, Č. Krumlov, Praha), pedagogická fakulta, dva žáci byli přijati na konzervatoř v Č. Budějovicích.

Uvedené výsledky práce školy jsou příkladné.

Další veřejné aktivity

Podrobné údaje jsou uváděny vždy ve výroční zprávě o činnosti školy. Zásadní význam má působnost školy a jejích souborů při zajišťování vlastních kulturních a tradičních místních kulturních akcí. Stěžejní úlohu sehrává dechový orchestr, který se prezentuje i v okolním regionu a dalších místech republiky. Řadu kulturních akcí zajišťuje pěvecký sbor ZUŠ, který spolupracuje s dalšími školami a institucemi. Významné jsou četné výtvarné aktivity, část z nich již po delší dobu směřuje zejména do blízkého zahraničí (Bavorsko). Navázány byly četné osobní kontakty, které pomáhají v úspěšné prezentaci výsledků práce školy. Ta je zájemci ze zahraničí často navštěvována. Škola sehrává nemalou pozitivní roli v rozvíjení dobrých vztahů a přímých kontaktů v rámci Euroregionu. Veškeré domácí a zahraniční aktivity školy tvoří účinnou součást výchovně-vzdělávací práce školy, jsou významným motivačním stimulem, přinášejí mnoho příležitostí k pozitivním prožitkům z vlastní umělecké činnosti.

Další veřejné aktivity školy jsou jako součást vzdělávání žáků hodnoceny jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozpočet na rok 2001 včetně všech úprav
- Rozvaha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací sestavená k 31. 12. 2001
- Výkaz zisku a ztráty organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací sestavený k 31. 12. 2001
- Hlavní účetní kniha sestavená k 31. 12. 2001
- Finanční vypořádání vztahů příspěvkových organizací k 31. 12. 2001
- Statistický výkaz Škol P1 - 04 k 31. 12. 2001
- Osobní spisy pracovníků
- Mzdové listy pracovníků za rok 2001, vnitřní platový předpis
- Rozhodnutí Školského úřadu Prachatice č.j. 149/2000, kterým s mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení
- Výkaz o základní umělecké škole podle stavu k 15. 10. 2001 Škol V 24-01 a příloha k výkazu
- Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2000/2001
- Vnitřní řád školy
- Roční pracovní plán, školní rok 2001/2002

- Třídní knihy pro individuální výuku, třídní knihy pro skupinovou výuku - hudební obor, výtvarný obor
- Rozvrhy hodin, výkazy žáků a vyučovaných hodin
- Katalogy o průběhu studia - hudební obor, výtvarný obor
- Zápisy z pedagogických rad
- Protokoly o přijímání žáků a komisionálních zkouškách
- Tématický plán činnosti dechového orchestru na školní rok, plán akcí na 2. pololetí školního roku 2001/2002

ZÁVĚR

Výrazná pozitiva:

- od poslední inspekce v roce 1998 byly výrazně zkvalitněny prostorové podmínky ve výtvarném oboru, které spolu s optimálními personálními podmínkami tvoří základ pro vynikající úroveň vzdělávání
- koncepce, osobité pojetí, ojedinělá metodická bohatost a výchovná účinnost výuky hudební nauky v pobočce Lenora - příkladná úroveň
- systém vedení a motivování pracovníků, příznivá školní atmosféra, otevřenost všem zájemcům
- bohatá činnost dechového orchestru a pěveckého sboru školy
- výsledky školy v soutěžích, v přijetí žáků k dalšímu studiu ve středních a vysokých školách uměleckého a pedagogického zaměření
- veškeré další veřejné aktivity hudebního a výtvarného oboru včetně zahraničních akcí a trvaleji udržovaných kontaktů

Negativa:

- dlouhodobě výuka bez odborné a pedagogické způsobilosti v dechovém oddělení, a to bez výraznějšího kvalitativního vývoje.

Dále byly konstatovány pouze drobnější a některé formální nedostatky při hodnocení podmínek vzdělávání. Využívání vyučujících základních škol s odbornou způsobilostí pro hudební výchovu je v dané situaci nezbytností pro udržení vzdělávací nabídky školy v hudebním oboru - celkově přináší výrazná pozitiva pro úroveň vzdělávání.

Úroveň vzdělávání byla vzhledem k celkově výrazně převažujícím kladům a dosahovaným výsledkům hodnocena jako velmi dobrá, podmínky vzdělávání měly s dílčími výhradami rovněž převahu pozitiv - velmi dobrou úroveň.

Základní umělecká škola Volary hospodaří s prostředky státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí účelně a hospodárně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jindřich Bešťák	.....
Členové týmu	Marie Kučerová	.....
Další zaměstnanci ČŠI	Jaroslava Moserová, Marie Jozová	

V Strakonících dne 9. května 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. 5. 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Vít Pavlík .....
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti základní umělecké školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel základní umělecké školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně

Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>
------------------------	--

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: Okresní úřad, referát školství, Velké náměstí 3, 383 01 Prachatice	27. 5. 2002	78/05-02
Zřizovatel: Město Volary, Náměstí 24, 384 51 Volary	24. 5. 2002	77/05-02

Připomínky ředitele základní umělecké školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
–	–	Připomínky nebyly podány